

İlkokul

- RİTMİK SAYMALAR
- BASAMAK DEĞERİ
- EN YAKIN ONLUĞA YUVARLAMA
- EN YAKIN YÜZLÜĞE YUVARLAMA
- DOĞAL SAYILARI KARŞILAŞTIRMA VE SIRALAMA
- TEK VE ÇİFT SAYILAR

Müslüm Tekin

RİTMİK SAYMALAR

Belli bir kurala göre sayı aralıklarını değiştirmeden ileriye ve geriye doğru yapılan saymaya ritmik sayma denir.

Dörder Ritmik Sayma:

4 8 12 16 20 24 28 32 36 40 44 48 52 56 60 64 68 72 76 80

84 88 92 96 100

Beřer Ritmik Sayma:

5 10 15 20 25 30 35 40 45 50 55 60 65 70 75 80 85 90 95 100

Altıřar Ritmik Sayma:

6 12 18 24 30 36 42 48 54 60 66 72 78 84 90 96 102

Yediřer Ritmik Sayma:

7 14 21 28 35 42 49 56 63 70 77 84 91 98 105

Sekizer Ritmik Sayma:

8 16 24 32 40 48 56 64 72 80 88 96 104

Dokuzar Ritmik Sayma:

9 18 27 36 45 54 63 72 81 90 99 108

BASAMAK:

Sayıları gösteren rakamların yazılmış olduğu yere basamak denir.

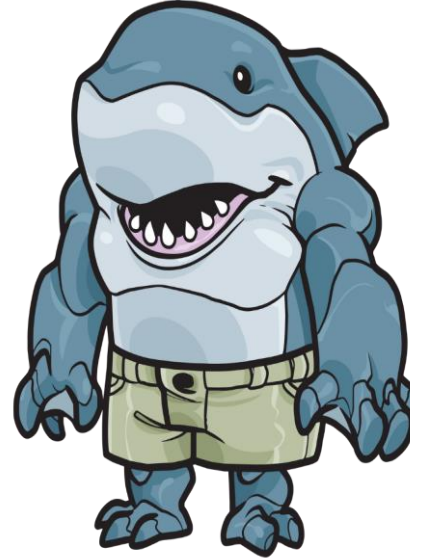
Sayılar buldukları basamağa göre değer kazanır.

Örnek:

975
→ Birler basamağı
→ Onlar basamağı
→ Yüzler basamağı

Örnek:

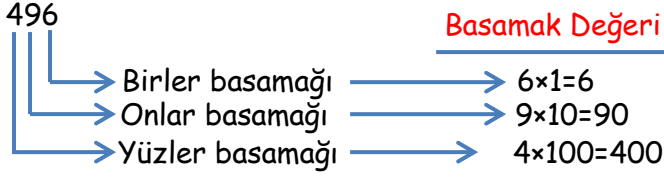
683	Altı yüz kırk beş
Birler basamağı	3
Onlar basamağı	8
Yüzler basamağı	6

BASAMAK DEĞERİ:

Sayıların buldukları basamağa göre aldığı değere basamak değeri denir.

Örnek:

DOĞAL SAYILARI ÇÖZÜMLEME:

Bir sayının basamak değerlerine göre yazılmasına sayıları çözümleme denir.

Örnek:

$$367 = 3 \text{ yüzlük} + 6 \text{ onluk} + 7 \text{ birlik}$$

$$367 = 3 \times 100 + 6 \times 10 + 7 \times 1$$

$$367 = 100 + 100 + 100 + 10 + 10 + 10 + 10 + 10 + 10 + 1 + 1 + 1 + 1 + 1 + 1 + 1$$

EN YAKIN ONLUĞA YUVARLAMA:

En yakın onluğa yuvarlama yapılırken verilen sayının birler basamağına bakılır. Birler basamağı 5 veya 5'ten büyükse bir sonraki onluğa, 5'ten küçükse bulunduğu onluğa yuvarlanır.

Örnek:

$$847 \longrightarrow 850$$

847 sayısının birler basamağında 7 bulunmaktadır. $7 > 5$ olduğu için onlar basamağında bulunan 40'dan sonraki onluk olan 50'ye yuvarlanır. Cevabımız da 850 olur.

EN YAKIN YÜZLÜĞE YUVARLAMA

En yakın yüzlüğe yuvarlama yapılırken verilen sayının onlar basamağına bakılır. Onlar basamağı 5 veya 5'ten büyükse bir sonraki yüzlüğe, 5'ten küçükse bulunduğu yüzlüğe yuvarlanır.

Örnek:

$$463 \longrightarrow 500$$

463 sayısının onlar basamağında 6 bulunmaktadır. $6 > 5$ olduğu için yüzler basamağındaki 400 bir sonraki yüzlüğe yuvarlanarak 500 olur.

DOĞAL SAYILARI KARŞILAŞTIRMA VE SIRALAMA

Üç basamaklı doğal sayıları karşılaştırırken öncelikle yüzler basamağına bakılır. Yüzler basamağındaki rakamların eşit olması halinde onlar basamağına, onlar basamağı da eşit ise birler basamağına bakılır.

Karşılaştırma yapılırken;

">" Küçük , "<" büyük ve "=" eşit sembolleri kullanılır.

Örnek:

397..... 375 doğal sayılarını karşılaştıracak olursak ilk önce yüzler basamağına bakarız. Yüzler basamağı 3 = 3 (eşit) olduğu için onlar basamağına bakarız. $9 > 7$ olduğu için cevabımız $397 > 375$ olur.

TEK VE ÇİFT SAYILAR:

Bir sayının tek mi veya çift mi olduğunu bulmak için birler basamağına bakarız.

Birler basamağındaki rakam 0, 2, 4, 6, 8 ise sayımız çifttir.

Birler basamağındaki rakam 1, 3, 5, 7, 9 ise sayımız tektir.

Örnek:

298 sayısının tek mi çift mi olduğunu bulunuz?

Birler basamağına baktığımızda 8 rakamını görmekteyiz. 0, 2, 4, 6, 8 rakamları çift sayı olduğu için bu durumda sayımızda çifttir.

ETKİNLİK 1:

Aşağıdaki sayımları tamamlayalım.

6					36						72					102
---	--	--	--	--	----	--	--	--	--	--	----	--	--	--	--	-----

7					42					70						105
---	--	--	--	--	----	--	--	--	--	----	--	--	--	--	--	-----

8					48					88		104
---	--	--	--	--	----	--	--	--	--	----	--	-----

9					54						108
---	--	--	--	--	----	--	--	--	--	--	-----

					36	42						78	84			
--	--	--	--	--	----	----	--	--	--	--	--	----	----	--	--	--

					42	49						84	91			
--	--	--	--	--	----	----	--	--	--	--	--	----	----	--	--	--

				32	40						80	88				
--	--	--	--	----	----	--	--	--	--	--	----	----	--	--	--	--

				45	54						99	108
--	--	--	--	----	----	--	--	--	--	--	----	-----

108	99															
-----	----	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

104	96															
-----	----	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

105 98

102 96

ETKİNLİK 2:

1) 23'den ileri doğru 6'şar saydığımızda 8. saymada hangi sayı söylenir.

--	--	--	--	--	--	--	--

2) 36'dan ileri doğru 7'şer saydığımızda 5. saymada hangi sayı söylenir.

--	--	--	--	--	--

3) 48'den ileri doğru 8'er saydığımızda 7. saymada hangi sayı söylenir.

--	--	--	--	--	--	--	--

4) 53'den başlayarak ileri doğru 9'ar saydığımızda 6. saymada hangi sayı söylenir.

--	--	--	--	--	--	--

5) 99'dan başlayarak geriye doğru 6'şar saydığımızda 9. saymada hangi sayı söylenir.

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

6) 87'den geriye doğru 7'şer saydığımızda 4. saymada hangi sayı söylenir.

--	--	--	--

7) 83'den geriye doğru 8'er saydığımızda 7. saymada hangi sayı söylenir.

--	--	--	--	--	--	--	--

8) 91'den geriye doğru 9'ar saydığımızda 6. saymada hangi sayı söylenir.

--	--	--	--	--	--	--

ETKİNLİK 3:

Aşağıdaki doğal sayıların basamak adlarını ve basamak değerlerini bulunuz.

684 Basamak Değeri 309 Basamak Değeri

428 Basamak Değeri 719 Basamak Değeri

900 Basamak Değeri 881 Basamak Değeri

197 Basamak Değeri 273 Basamak Değeri

ETKİNLİK 4:

Aşağıda basamak değerleri karışık olarak verilen doğal sayıları örnekteki gibi bulalım.

600	9	50	659
-----	---	----	-----

5	0	900	
---	---	-----	--

8	300	70	
---	-----	----	--

90	800	9	
----	-----	---	--

3	0	500	
---	---	-----	--

600	7	80	
-----	---	----	--

700	6	60	
-----	---	----	--

60	8	700	
----	---	-----	--

0	8	400	
---	---	-----	--

0	500	6	
---	-----	---	--

2	200	90	
---	-----	----	--

4	50	400	
---	----	-----	--

ETKİNLİK 5:

Aşağıdaki doğal sayıları örnekteki gibi çözümleniz.

589	5 yüzlük + 8 onluk + 9 birlik
918	
827	
706	
636	
549	
458	
307	
265	
170	

ETKİNLİK 6:

Aşağıda çözümlenmiş hali verilen doğal sayıları bularak karşılıklarına örnekteki gibi yazalım.

$100 + 100 + 100 + 1 + 1 + 1 + 1 + 1 + 1 + 1$	
$100 + 100 + 100 + 100 + 10 + 10 + 10 + 10 + 10 + 1 + 1 + 1 + 1 + 1 + 1 + 1 + 1 + 1$	459
$100 + 100 + 100 + 100 + 100 + 100 + 100 + 10 + 1 + 1 + 1 + 1 + 1 + 1 + 1 + 1$	
$100 + 100 + 100 + 100 + 100 + 100 + 100 + 100 + 10 + 10 + 1$	
$100 + 100 + 100 + 100 + 100 + 100 + 10 + 10 + 10 + 1 + 1 + 1 + 1 + 1 + 1 + 1$	
$100 + 100 + 100 + 100 + 100 + 100 + 100 + 100 + 100 + 1 + 1 + 1 + 1 + 1 + 1 + 1$	
$100 + 10 + 10 + 10 + 10 + 10 + 10 + 10 + 10 + 10 + 1 + 1 + 1 + 1 + 1 + 1 + 1 + 1$	
$100 + 100 + 10 + 10 + 10 + 10 + 10 + 10 + 10 + 1 + 1 + 1$	
$100 + 100 + 100 + 10 + 10 + 10 + 10 + 10 + 10 + 10 + 1 + 1 + 1 + 1 + 1 + 1 + 1 + 1 + 1$	
$100 + 100 + 100 + 100 + 10 + 10 + 10 + 10 + 1 + 1 + 1 + 1 + 1 + 1 + 1 + 1 + 1 + 1 + 1$	

ETKİNLİK 7:

Aşağıda verilen doğal sayıları en yakın onluğa örnekteki gibi yuvarlayalım.

254	250
318	
462	
527	
673	
719	
802	
999	

199	
211	
382	
428	
574	
635	
761	
847	

958	
109	
293	
306	
487	
512	
678	
729	

ETKİNLİK 8:

Aşağıda verilen doğal sayıları en yakın yüzlüğe örnekteki gibi yuvarlayalım.

991	1 000
109	
882	
218	
773	
327	
664	
436	

555	
957	
164	
848	
273	
739	
382	
640	

491	
539	
918	
160	
827	
271	
736	
382	

ETKİNLİK 9:

Aşağıda verilen doğal sayıların arasına "<" , ">" ve "=" sembollerinden uygun olanı yazarak örnekteki gibi karşılaştıralım.

189	<	456
937		919
826		829
723		723
283		271
649		647
380		380
519		536

449		448
908		908
173		163
821		824
238		238
745		758
333		332
618		619

491		451
555		555
907		909
887		883
111		119
758		716
229		229
666		661

ETKİNLİK 10:

Aşağıda verilen doğal sayılardan önce ve sonra gelen doğal sayıları örnekteki gibi yazınız.

248	249	250
	418	
	538	
	647	
	108	
	999	
	347	
	810	
	499	
	721	
	388	
	632	

	577	
	443	
	666	
	355	
	747	
	295	
	808	
	186	
	919	
	877	
	120	
	761	

	239	
	651	
	340	
	599	
	299	
	182	
	928	
	873	
	237	
	764	
	346	
	659	

ETKİNLİK 11:

Aşağıda verilen doğal sayıları örnekteki gibi küçükten büyüğe doğru sıralayalım.

915	247	888	458	375
5	1	4	3	2

588	295	356	257	593

661	647	699	618	687

338	334	337	336	332

499	479	359	319	339

814	819	827	822	817

228	291	233	275	240

777	771	775	770	758

998	885	928	881	908

691	693	619	637	630

ETKİNLİK 12:

Aşağıda verilen doğal sayıları örnekteki gibi büyükten küçüğe doğru sıralayalım.

195	318	275	418	555
5	3	4	2	1

271	245	207	239	263

905	613	902	616	909

829	822	827	842	844

715	791	753	826	827

680	688	682	684	693

431	418	462	814	813

342	345	516	343	514

802	384	808	380	805

968	765	967	764	969

ETKİNLİK 13:

Aşağıda verilen doğal sayılardan tek olanlara "T", çift olanlara "Ç" yazalım.

901	
189	
810	
273	
738	
365	
642	
454	

931	
199	
828	
282	
736	
377	
641	
465	

593	
308	
681	
216	
770	
123	
860	
234	

959	
348	
192	
487	
204	
915	
379	
867	

ETKİNLİK 14:

Aşağıdaki soruları cevaplayalım.

Üç basamaklı en büyük sayı	
Üç basamaklı en küçük sayı	
Üç basamaklı en büyük çift sayı	
Üç basamaklı en küçük tek sayı	
Üç basamaklı rakamları birbirinden farklı en büyük sayı	
Üç basamaklı rakamları birbirinden farklı en küçük sayı	
Üç basamaklı rakamları birbirinden farklı en büyük çift sayı	
Üç basamaklı rakamları birbirinden farklı en küçük tek sayı	

"9 - 1 - 8" rakamları ile oluşturulabilecek;

Üç basamaklı en büyük sayı	
Üç basamaklı en küçük sayı	
Üç basamaklı en büyük çift sayı	
Üç basamaklı en küçük çift sayı	

"4 - 1 - 8" rakamları ile oluşturulabilecek;

Üç basamaklı en büyük sayı	
Üç basamaklı en küçük sayı	
Üç basamaklı en büyük çift sayı	
Üç basamaklı en küçük tek sayı	

"6 - 5 - 7" rakamları ile oluşturulabilecek;

Üç basamaklı en büyük sayı	
Üç basamaklı en küçük sayı	
Üç basamaklı en büyük çift sayı	
Üç basamaklı en küçük çift sayı	